

Nieuwsbrief ERF Updates - Nummer 07, 2017

Nummer 7, 2017

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:2326](#) 21-03-2017

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:1109](#) 21-03-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:980](#) 21-03-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:802](#) 14-03-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:634](#) 28-02-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:747](#) 07-02-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:722](#) 07-02-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:731](#) 31-01-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:4316](#) 13-12-2016

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2016:4265](#) 25-10-2016

Rechtbank

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2017:2657](#) 20-03-2017

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:2296](#) 14-03-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:1320](#) 02-02-2017

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2017:648](#) 15-03-2017

RECHTSPRAAK

Overlijden tijdens echtscheidingsprocedure. Kosten uitvaart.

Als erflater overlijdt, ligt hij in echtscheiding. De moeder van erflater regelt en betaalt zijn uitvaart. Zij wil deze kosten verhalen op de echtgenote van erflater.

Deze laatste werpt met succes tegen dat zij niet als erfgenaam kan worden aangesproken, omdat zij de nalatenschap heeft verworpen. Voorts doet de situatie van artikel 4:212 BW zich niet voor, zodat moeders beroep daarop evenmin slaagt. Tot slot, zou de echtgenote haar taak als vereffenaar, in hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van haar minderjarige kinderen, niet (correct) hebben uitgevoerd, dan betekent dat nog niet dat zij jegens erflaters moeder onrechtmatig heeft gehandeld en de uitvaartkosten moet vergoeden.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 21-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:1109

Zaaknummer: 200.187.703_01

Rechters: B.A. Meulenbroek, M.G.W.M. Stienissen en J.H.C. Schouten

Wetsartikelen: 4:212 BW

RECHTSPRAAK

Testament passeren in het bijzijn van de partner. Vrije en onafhankelijke wilsvorming?

Erflater heeft kort voor zijn overlijden in 2015 zijn laatste testament gemaakt. Hierin heeft hij zijn testament uit 1990 herroepen en zijn (tweede) echtgenote, zijn kinderen uit een eerdere relatie en zijn stiefkinderen tot erfgenamen benoemd, onder toepassing van de wettelijke verdeling (art. 4:13 BW).

Volgens de kinderen van erflater heeft de notaris bij de beoordeling van erflaters wilsbekwaamheid ten onrechte het 'Stappenplan beoordeling wilsbekwaamheid' niet gevolgd en had hij erflater op zijn minst onder vier ogen moeten spreken, althans buiten aanwezigheid van de echtgenote. Het hof wijst de klacht af.

De notaris is voldoende alert geweest op de wilsbekwaamheid en er was geen aanleiding voor nader onderzoek op basis van het stappenplan.

Wat betreft het bespreken en passeren in het bijzijn van de echtgenote wijst het hof op de eigen verantwoordelijkheid van de notaris om te waken voor de vrije en onafhankelijke wilsvorming. De notaris heeft de vrijheid om te bepalen op welke wijze hij uitvoering geeft aan deze verantwoordelijkheid. Volgens vaste jurisprudentie (ECLI:NL:GHAMS:2013:4487) voldoet een notaris in beginsel daaraan indien hij bij het gelijktijdig opmaken van testamenten voor partners op enig moment bij de voorbereiding of het passeren van de akte met elk van beide partners/testateurs afzonderlijk de relevante aspecten van het testament bespreekt. Van de notaris die ervan afziet met de partners afzonderlijk te spreken, mag worden verwacht dat hij zijn keuze en de daarbij gemaakte afwegingen achteraf (als daarover vragen rijzen) kan verantwoorden aan de hand van de concrete omstandigheden van het geval. Daarvan is hier sprake. Erflater gaf meermalen duidelijk en stellig te kennen dat hij zijn kinderen en stiefkinderen gelijk wilde behandelen, maar dat zijn echtgenote ook verzorgd moest achterblijven. Een niet ongebruikelijke regeling, mede gezien het nieuwe erfrecht sinds 2003, de goede familieverbanden, het geringe leeftijdsverschil tussen de echtgenoten en de lange duur van hun huwelijk (meer dan 25 jaar).

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 21-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:980

Zaaknummer: 200.197.030/01 NOT

Rechters: A.D.R.M. Boumans, A.M.A. Verscheure en J.W. van Zaane

Wetsartikelen: 4:55 BW

RECHTSPRAAK

Geen wettelijke verdeling door onterving echtgenote. Beroepsfout notaris, maar niet schadeplichtig door eigen schuld echtgenote.

De notaris heeft in achtereenvolgende jaren drie testamenten gepasseerd voor erflater. In het eerste testament is de wettelijke verdeling bevestigd. Erflater heeft zijn kinderen en stiefkinderen hierin betrokken. In het tweede en derde testament is de echtgenote niet meer als erfgenaam opgenomen, waardoor de wettelijke verdeling (impliciet) niet van toepassing is (art. 4:13 BW). De huwelijksgemeenschap bedraagt 47 miljoen euro.

In een vaststellingsovereenkomst (art. 7:900 BW) is de echtgenote – buiten de notaris om – akkoord gegaan met verdeling van de nalatenschap over de kinderen. Op basis van ingewonnen juridisch advies meende de echtgenote dat de wettelijke verdeling niet via uitleg van toepassing kon zijn. De echtgenote vordert thans schadevergoeding van de notaris op grond van onrechtmatige daad (beroepsfout).

Het hof overweegt dat van een beroepsfout sprake is indien niet is gehandeld met de zorgvuldigheid die van een redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot mag worden verwacht (HR 9 november 1990, NJ 1991, 26 en HR 26 april 1991, NJ 1991, 455). Jegens een derde kan de fout tot aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad leiden (HR 2 april 1982, NJ 1983, 367). De notaris heeft een zwaarwegende zorgplicht ter zake van hetgeen nodig is voor het intreden van de rechtsgevolgen die zijn beoogd met de in zijn akte opgenomen rechtshandelingen (HR 20 december 2002, NJ 2003, 325). Onder bijzondere omstandigheden kan op de notaris een zekere zorgplicht jegens derden rusten, zoals jegens echtgenoten, afstammelingen en stiefkinderen bij het opstellen van een testament, waartoe de notaris exclusief bevoegd is (art. 4:94 BW). Juist bij het vastleggen van de uiterste wil is grote zorgvuldigheid vereist bij het verifiëren of de testateur de rechtsgevolgen begrijpt, omdat na zijn overlijden niet meer kan worden gevraagd wat hij heeft bedoeld.

Mede gelet op de aard en omvang van de zaak had de notaris in casu erflater expliciet erop moeten wijzen dat de wettelijke verdeling niet meer van toepassing zou zijn door de gewijzigde erfstelling. Beter nog had hij dit expliciet gemaakt in het testament. Volgens het hof heeft de notaris hiermee ook onzorgvuldig gehandeld jegens de echtgenote. Echter, de

echtgenote heeft op haar beurt hoogst onzorgvuldig gehandeld door de – voor haar nadelige – vaststellingsovereenkomst te sluiten zonder de notaris daarbij te betrekken. Onduidelijk is op basis van welk advies zij dit heeft gedaan. De notaris daarentegen heeft advies ingewonnen van twee hoogleraren erfrecht, die beiden ruimte zien voor uitleg van het testament, zodat een andere – voor de echtgenote minder nadelige – vaststellingsovereenkomst ook denkbaar was geweest. Het hof acht de notaris niet schadeplichtig door de eigen schuld, het eigen gedrag van de echtgenote (billijkheidscorrectie, art. 6:2 BW).

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:802

Zaaknummer: 200.182.838/01 en 200.181.121/01

Rechters: A.N. Labohm, P.M. van der Zanden en L.H.M. Zonnenberg

Wetsartikelen: 4:13 BW, 4:46 BW, 4:94 BW, 6:2 BW, 6:162 BW en 7:900 BW

RECHTSPRAAK

Uitleg testament. Tweede huwelijk. Stiefvader onterfd?

Moeder overlijdt in 2014. Zij laat twee kinderen achter uit haar eerste huwelijk. Na het overlijden van de vader van de kinderen in 2005, is moeder in 2012 onder koude uitsluiting hertrouwd. Tussen de kinderen en stiefvader is in geschil de uitleg van moeders testament uit 1980, opgesteld tijdens haar eerste huwelijk. Het betreft de bepaling:

'Voor het geval ik na of tegelijk in de zin der wet met mijn genoemde echtgenoot kom te overlijden, beschik ik als volgt: Ik bekrachtig bij deze de vererving van mijn nalatenschap volgens de bepalingen der wet voor vererving bij versterf.'

Erft stiefvader wel of niet mee met de kinderen? Het hof antwoordt, in navolging van de rechtbank (ECLI:NL:RBROT:2016:229), ontkennend. Het hof onderscheidt de twee fasen van uitleg: nadat is vastgesteld dat het testament onduidelijk is (fase 1), moet worden vastgesteld wat erflater heeft bedoeld (fase 2).

Wat betreft fase 1: het op hoge leeftijd hertrouwen van moeder onder koude uitsluiting, kan volgens het hof een omstandigheid zijn waardoor de uiterste wil onduidelijk wordt. Het testament is in 1980 immers onder geheel andere omstandigheden tot stand gekomen. Relevant is wat moeder in 1980 heeft beoogd te regelen. Haar wil kan in 1980 niet zijn beïnvloed door een posterieure gebeurtenis, behalve als zij het voorvallen van deze toekomstige gebeurtenis kon verwachten. In dat geval komt deze verwachting als omstandigheid waaronder het testament is gemaakt in aanmerking. Gezien het tweede huwelijk op hoge leeftijd acht het hof de aangehaalde passage onduidelijk geworden.

Wat betreft fase 2: bij het formuleren van haar uiterste wil heeft de toenmalige gezinssituatie bij moeder centraal gestaan. Zij heeft toen de positie van haar toenmalige echtgenoot en kinderen geregeld. Zij heeft nadien geen aanleiding gezien om haar testament te veranderen. Wat erflaterster mogelijk heeft verklaard bij het huwen in koude uitsluiting doet niet af aan het feit dat zij desondanks haar testament niet heeft gewijzigd. Het hof ziet geen reden voor toepassing van artikel 4:46 lid 2 BW. Er is geen sprake van dat de uiterste wil geen duidelijke zin heeft zonder moeders buitentestamentaire verklaringen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 07-02-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:722

Zaaknummer: 200.190.001/01

Rechters: A.N. Labohm, J.M. van Baardewijk en A.S. Mertens-de Jong

Wetsartikelen: 4:46 BW

RECHTSPRAAK

***Nietigheid testament wegens wilsontbreken afgewezen.
Tuchtrechtelijke berisping notaris toont nog geen wilsonbekwaamheid
aan.***

Erflaatster overlijdt in 2013 op hoge leeftijd. In 2004 heeft zij in haar testament haar onderbuurman tot executeur en legataris benoemd. In maart 2007 wordt erflaatster onder bewind gesteld op situationele gronden, dus niet wegens een geestelijke stoornis. Haar belastingadviseur is bewindvoerder. Deze verklaart dat erflaatster medisch hulpbehoevend is en dat omwonenden de onderbuurman bij erflaatster ten onrechte zwart hebben gemaakt. In april 2007 schrapt erflaatster de onderbuurman uit haar testament en benoemt zij de belastingadviseur en notaris tot executeurs.

Na erflaatsters overlijden stelt de onderbuurman dat haar testament uit 2007 nietig is wegens wilsontbreken (art. 3:34 lid 2 BW, art. 4:55 BW). Volgens de onderbuurman leed erflaatster aan een geestelijke stoornis en is die van beslissende invloed geweest op de inhoud van het testament. De buurman wijst met name op een geheugenverlies bij erflaatster.

In een geval als het onderhavige voldoet een partij in de regel aan zijn stelplecht door een voldoende onderbouwde medische verklaring in het geding te brengen die zijn stelling ondersteunt. De onderbuurman heeft zo'n verklaring niet overgelegd en onvoldoende feiten en omstandigheden aangevoerd om een geestelijke stoornis aan te kunnen nemen.

De onderbuurman verwijst voorts tevergeefs naar de beslissing van de tuchtrechter in dezelfde zaak (Hof Amsterdam 30 juni 2015, ECLI:NL:GHAMS:2015:2634). De tuchtrechter vond het onzorgvuldig dat de notaris erflaatster voor het passeren geen concept van het testament had toegezonden, maar achtte het niet laakbaar dat de notaris het 'Stappenplan beoordeling wilsbekwaamheid' in casu niet had toegepast. Zelfs als de notaris het Stappenplan wel had moeten volgen, zou daaruit niet de gevolgtrekking kunnen worden gemaakt dat erflaatster wilsonbekwaam was bij het testen. De bewijslast van de wilsonbekwaamheid ligt bij de onderbuurman. Het is niet aan de notaris om het tegendeel te bewijzen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 07-02-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:747

Zaaknummer: 200.170.210/01

Rechters: C.M. Warnaar, C. van Nieveldt en M.Th. de Linsen-Penning Vries

Wetsartikelen: 3:34 BW en 4:55 BW

RECHTSPRAAK

Beheersregeling en onderbewindstelling ingevolge Boek 3 BW geeft geen verdelingsbevoegdheid.

Moeder laat negen kinderen als erfgenamen achter. De kantonrechter heeft een beheersregeling getroffen ten aanzien van de nalatenschap met onderbewindstelling van alle goederen daarvan (art. 3:168 lid 2 en lid 5 BW). Twee van de kinderen zijn bewindvoerders en gemachtigd om namens de nalatenschap/beheersregeling een civiele procedure te beginnen jegens kind X.

De bewindvoerders hebben de verdeling van de nalatenschap voltrokken door uitkeringen aan de erven. Ten aanzien van X hebben zij gedwongen schuldtoerekening – een verdelingshandeling – toegepast (art. 4:228 BW).

Volgens het hof is sprake van een nietige verdeling. De beheersregeling noch de onderbewindstelling brengt mee dat de bewindvoerders verdelingsbevoegd zijn. Deze bevoegdheid *kan* zelfs niet worden toegekend, omdat artikel 3:168 lid 5 BW artikel 4:171 BW niet van overeenkomstige toepassing verklaart.

Er moet alsnog worden verdeeld door alle deelgenoten gezamenlijk (art. 3:195 BW) met inachtneming van gedwongen schuldtoerekening (art. 4:228 BW).

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 31-01-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:731

Zaaknummer: 200.162.136/01

Rechters: A.N. Labohm, P.B. Kamminga en A.H.N. Stollenwerck

Wetsartikelen: 3:168 BW, 3:195 BW, 4:171 BW en 4:228 BW

RECHTSPRAAK

Pacht of gebruiksregeling tussen de erfgenamen?

Kort na moeders overlijden eindigt haar eenmalige pachtovereenkomst met haar schoonzoon. De dochter, met wie de schoonzoon is gehuwd, is een van moeders erfgenamen. Dochter en schoonzoon oefenen in maatschapsverband een tuinbouwbedrijf uit.

De schoonzoon vordert vastlegging van een nieuwe pachtovereenkomst met de erfgenamen. De pachtkamer van het hof ziet hiervoor onvoldoende aanleiding.

Voor zover de schoonzoon het gebruik van de grond na afloop van de eenmalige pacht al feitelijk zou hebben voortgezet – wat te betwijfelen valt – toont de gang van zaken in dit geval meer kenmerken van een gebruiksregeling (art. 3:168 BW, art. 3:169 BW) tussen de deelgenoten – de erfgenamen, onder wie de dochter – dan van een pachtverhouding. De kenbare bedoelingen van partijen zijn niet gericht geweest op pacht.

Dat lag ook niet voor de hand. Als (een echtgenoot van) een van de deelgenoten immers tevens pachter wordt, wordt de betreffende deelgenoot sterk bevoordeeld en worden de andere deelgenoten navenant benadeeld. Bij de toedeling aan de pachter (of diens echtgenoot), zal immers de verpachte waarde uitgangspunt zijn. Meer voor de hand ligt daarom dat de deelgenoten het exclusieve gebruik tegen vergoeding aan de dochter als deelgenoot hebben gegund voor de periode tot aan de verdeling, bij wijze van gebruiksregeling.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 21-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:2326

Zaaknummer: 200.172.993

Rechters: Th.C.M. Willemse, J.H. Lieber, H.L. Wattel, E. Oostra en H.K.C. Roelofsen

Wetsartikelen: 3:168 BW en 3:169 BW

RECHTSPRAAK

Verzet per e-mail tegen uitdelingslijst. Niet-ontvankelijk wegens vormgebrek.

De vereffenaar van de nalatenschap heeft de neerlegging van een uitdelingslijst bekend gemaakt (art. 4:218 lid 2 BW). Binnen een maand daarna zijn verzoekers per e-mail in verzet gekomen tegen de lijst (art. 4:218 lid 3 BW). Omdat het 'Procesreglement verzoekschriftprocedure rechtbanken, kantonzaken' indiening van stukken per e-mail niet toelaat, is het verzet volgens de kantonrechter niet geldig. Het vervolgens in schriftelijke vorm aangetekende verzet is te laat ingediend. Verzoekers zijn niet-ontvankelijk in hun verzet.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:2296

Zaaknummer: 5729143 BR VERZ 17-43

Rechters: P. Hoekstra

Wetsartikelen: 4:218 BW

RECHTSPRAAK

Crowdfunding via stichting voor uitvaartkosten.

A is ongeneeslijk ziek en in 2016 uitbehandeld. Om A's uitvaart te kunnen bekostigen, is een 'crowdfundingsactie' gestart. Stichting X heeft aangeboden om de giften vooralsnog te innen en te beheren, totdat een nieuwe stichting is opgericht met het beoogde doel. Na deze oprichting maakt Stichting X het voor A geïnde bedrag over aan de nieuwe stichting.

Intussen is A bekend geworden met een mogelijk levensverlengende en levensreddende behandeling en is A met deze (kostbare) behandeling gestart. A vraagt de stichtingen, ter dekking van zorgkosten, om het geïnde geld aan A over te maken. Beide stichtingen weigeren dit. Als A vervolgens betaling vordert in kort geding, wijst de kortgedingrechter dit af.

Van schenkingen rechtstreeks aan A is geen sprake. De donateurs is meegedeeld dat het ging om de uitvaartkosten van A, waarvoor via een stichting geld geïnd zou worden, en dat het eventueel resterende geld besteed zou worden aan jongeren die in een vergelijkbare situatie zitten als A. Besteding aan de zorgkosten van A sluit niet aan bij wat is meegedeeld aan de gevers.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 20-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2017:2657

Zaaknummer: C-09-527621-KG ZA 17-251

Rechters: G.P. van Ham

Wetsartikelen: 7:175 BW

RECHTSPRAAK

Executele. Instructies over een gevulde envelop. Inschakelen bevriende makelaar.

Vader overlijdt in 2007. Zijn twee dochters erven van hem. Vader heeft twee executeurs benoemd, zij hebben hun taken onderling verdeeld. Aan executeur A heeft vader uitdrukkelijk geen executeursloon toegekend. Vader heeft – buiten zijn testament om – executeur A geïnstrueerd om aan dochter 1 een door erflater geprepareerde envelop met 40.000 euro in contanten te geven (voor haar paarden).

A zou dit bedrag niet hebben afgegeven aan de dochter en daardoor onrechtmatig hebben gehandeld. Het lijkt er echter op dat dochter 1 in 2008 al op de hoogte was van vaders instructie en haar vordering uit onrechtmatige daad jegens A daardoor is verjaard. Dochter 1 krijgt de mogelijkheid om tegenbewijs te leveren.

Voorts heeft executeur A onroerend goed uit de nalatenschap verkocht met tussenkomst van een bevriende makelaar. Op grond van bestaande afspraken met deze makelaar heeft A een derde deel van de courtage ontvangen. Volgens de dochters heeft A aldus in strijd met het testament zichzelf een vergoeding toegekend. Volgens het hof is dit niet het geval. A heeft de vergoeding niet ontvangen als executeur, maar in een andere hoedanigheid. A mocht als executeur overigens een makelaar inschakelen en de courtage was redelijk.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 25-10-2016

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2016:4265

Zaaknummer: 200.162.415/01

Rechters: L.R. thoe van Harinxma Slooten, P.F.G.T. Hofmeijer-Rutten en M. Kremer

Wetsartikelen: 4:144 BW

RECHTSPRAAK

Inzagerecht in historische adresgegevens gaat niet over op erfgenaam.

Erflaatsters zoon verzoekt als haar enig erfgenaam om de historische adresgegevens van erflaatster uit de Basisregistratie Personen (BRP). Volgens de Raad heeft B&W dit verzoek terecht niet gehonoreerd.

Het recht van een ingeschrevene om de hem betreffende gegevens uit de BRP te verkrijgen (art. 2:55 Wet BRP), is niet vermogensrechtelijk noch familierechtelijk van aard, zodat het niet krachtens artikel 4:182 lid 1 BW overgaat op zijn erfgenamen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 15-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RVS:2017:648

Zaaknummer: 201603608/1/A3

Rechters: J. Hoekstra

Wetsartikelen: 2:55 Wet BRP en 4:182 BW

RECHTSPRAAK

Uitsluitingsclausule niet bewezen door notariële akte achteraf.

De ouders van de vrouw hebben uit vrijgevigheid afgelost op de eigenwoningschuld van de man en de vrouw, die in gemeenschap van goederen zijn gehuwd.

In het zicht van echtscheiding verklaren de vrouw en haar ouders in een notariële akte genaamd 'bekräftiging schenking' dat de schenking onder uitsluitingsclausule heeft plaatsgevonden.

Volgens het hof leveren de partijverklaringen in de akte slechts dwingend bewijs op tussen de vrouw en haar ouders (art. 157 lid 2 Rv). Ten opzichte van de man heeft de akte slechts vrije bewijskracht.

Het hof laat de vrouw toe tot het bewijs dat de uitsluitingsclausule al bij de gift (de overboeking) was gesteld (art. 1:94 lid 2 onder a BW).

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 28-02-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:634

Zaaknummer: 200.197.429/01

Rechters: C.G. Kleene-Eijk, C.M.J. Peters en M.C. Schenkeveld

Wetsartikelen: 1:94 BW en 157 Rv

RECHTSPRAAK

Verzoek tot wraking van kantonrechter in vereffeningprocedure.

Een notaris is vereffenaar van de nalatenschappen van de ouders van erfgenaam X. De kantonrechter die de vereffening begeleidt, weigert X een afschrift te geven van alle relevante correspondentie – per post en per e-mail – tussen de rechter en de notaris. Daarop vraakt X de kantonrechter (art. 36 Rv).

Volgens de rechtbank verbiedt de wet niet dat de rechter per e-mail communiceert met de notaris en is niet alle communicatie tussen hen toegankelijk voor een erfgenaam. X mag verwachten dat de e-mails deel uitmaken van het fysieke dossier, maar het feit dat dat niet zo is, is veeleer een kwestie van interne organisatie en onvoldoende reden voor wraking.

Aanvankelijk is te begrijpen dat de kantonrechter weigerde aan X's verzoek te voldoen, omdat de specifieke achtergrond van het verzoek onduidelijk was. Uit het wrakingsverzoek is deze achtergrond wel kenbaar geworden: de notaris had uit de boedel een voorschot op zijn loon uitgekeerd, zonder dat X bekend was met de rechterlijke beschikking die dit – in afwijking van artikel 4:206 lid 3 BW – goedkeurde.

Zou de kantonrechter blijven volharden in zijn weigering ondanks de kenbare achtergrond van X's verzoek, dan geeft dat reden voor wraking. Tijdens de voortzetting van de behandeling toont de kantonrechter zich alsnog bereid om aan het verzoek van X te voldoen, zodat het wrakingsverzoek wordt afgewezen (ECLI:NL:RBOBR:2017:1324).

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 02-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:1320

Zaaknummer: 16-038

Rechters: J. Bik, M.L.M.W. Viering en M.E. Bartels

Wetsartikelen: 36 Rv en 4:206 BW

RECHTSPRAAK

Diverse geschillen tussen de executeur-afwikkelingsbewindvoerder en de overige erfgenamen.

Vader laat drie erfgenamen achter, waarvan een tevens executeur-afwikkelingsbewindvoerder. In een procedure over de afwikkeling door de executeur staat deze tegenover de andere twee erfgenamen.

Het hoger beroep is woordelijk ingesteld door de executeur in persoon en niet in zijn hoedanigheid van executeur. De uitleg van het exploit – mede gelet op de gang van zaken in eerste instantie - leidt het hof echter tot de conclusie dat de executeur procedeert in zijn hoedanigheid van executeur-afwikkelingsbewindvoerder. Het hof acht de executeur daarom ontvankelijk.

Een van de geschillen betreft de door de executeur gemaakte advocaatkosten. Volgens het hof zijn dit geen schulden van de nalatenschap in de zin van artikel 4:7 lid 1 onder d BW (kosten van executele). Het zijn geen kosten die de executeur heeft gemaakt ten behoeve van de erfgenamen. De executeur heeft een advocaat ingeschakeld nadat de andere erfgenamen de kantonrechter hadden verzocht om de executeur tot een boedelbeschrijving te dwingen, welk verzoek is toegewezen. De nalatenschap is eenvoudig en niet omvangrijk. De advocaatkosten zijn geen in redelijkheid gemaakte kosten.

Volgens de executeur heeft de rechtbank zich ten onrechte bevoegd geacht tot een bevel tot verdeling. Het hof verwierpt dit betoog. De twee broers hadden weliswaar vaststelling van de verdeling gevorderd, maar de rechter mag een bevel tot verdeling geven als hij, bij gebrek aan gegevens, niet in staat is de verdeling vast te stellen. Overigens was de testamentaire verdelingsbevoegdheid van de executeur-afwikkelingsbewindvoerder (art. 4:171 BW) al verlopen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 13-12-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:4316

Zaaknummer: 200.180.446/o1

Rechters: E.A. Mink, J.A. van Kempen en C.M. Warnaar

Wetsartikelen: 3:185 BW, 4:7 BW, 4:171 BW en 677 Rv